

Antopäivä
08.02.2022

Päätösnumero
22/0011/1

Diaarinumero
00892/18/5211

Asia Valitus vesilain mukaisessa hallintopakkoasiassa

Muutoksenhakija Ismo Kuisma

Vastapuoli Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry (jäljempänä myös suojeluyhdistys)

Päätös, johon on haettu muutosta

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 20.6.2018 nro 50/2018/2

Hakemus

Ismo Kuisma on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 13.12.2016 vireille panemassaan hakemuksessa vaatinut, että

- 1) Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry:tä kielletään patoamasta vettä Nokorinkoskessa.
- 2) Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry määrätään maksamaan hakijan edunvalvontakustannuksena haitan osoittamiseksi tehdyn arvion kustannukset 1 244,07 euroa.

Aluehallintoviraston ratkaisu

Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen.

Aluehallintovirasto on perustellut asiaratkaisuaan seuraavasti:

Vesilain 14 luvun 4 §:n mukaan, jos joku rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, lupaviranomainen voi kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä, määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa tai määrätä hänet oikaisemaan sen, mitä

säännösten tai määräysten vastaisesti on tehty.

Kuisma on korostanut, että Honkolan tilan omistajalla on oikeus ja velvollisuus juoksutukseen ja padon hoitamiseen. Oikeus padotukseen on vahvistettu korkeimman oikeuden 13.3.1931 antamalla tuomiolla. Vesistötoimikunnan v.1947 päätöksessä on määrätty veden järjestely tehtäväksi voimalaitoksen omistajan toimesta ja kustannuksella.

Olosuhteissa on tapahtunut muutoksia vesistötoimikunnan päätöksen 1947 antamisen jälkeen, koska voimalaitosyhtiö luvan haltijana on lakannut olemasta. Padon hoitoon ja juoksutukseen liittyy maanomistajien vettymishaittojen lisäksi muitakin intressejä, kuten virkistyskäyttö ja luontoarvot.

Aluehallintovirasto on 20.6.2018 antamallaan päätöksellä nro 51/2018/2 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vireille paneman hakemuksen osittain hyväksyen täsmentänyt vesistötoimikunnan päätöstä vuodelta 1947. Aluehallintovirasto on hylännyt vaatimuksen padon kunnossapitovastuun määräämisestä laskuyhtiölle.

Laskuyhtiö on vastuussa luvan haltijana veden juoksutuksesta. Kun aluehallintovirasto ei ole kuitenkaan määrännyt laskuyhtiötä vastuulliseksi padon kunnossapidosta, voi suojeluyhdistys luvan haltijan ja valvontaviranomaisen ja padon omistajien suostumuksella jatkaa padon hoitamista. Suojeluyhdistys on asiassa saadun selvityksen perusteella hoitanut vesistötoimikunnan päätöksen mukaisia tehtäviä jäljellä olevan luvan haltijan, padon omistajien sekä valvontaviranomaisen suostumuksella tai ainakin niin, etteivät ne ole katsoneet aiheelliseksi keskeyttää tai kieltää toimintaa.

Vesistötoimikunnan päätöksen mukaista vesivoimayhtiötä ei enää ole. Tässä tilanteessa ei voida katsoa, kuten Kuisma katsoo, että Honkolan kartano olisi luvan mukaisessa vastuussa veden juoksutuksesta vesistötoimikunnan päätöksen mukaisesti.

Näin ollen ei ole vesilain mukaisia perusteita kieltää suojeluyhdistystä patoamasta vettä Nokorinkosken padolla.

Aluehallintovirasto on perustellut kuluvaatimusta koskevaa ratkaisuaan seuraavasti:

Vesilain 14 luvun 5 §:n 3 momentin mukaan hallintopakkoasian käsittelystä asianosaiselle aiheutuneiden kulujen korvaamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallintolainkäyttölain 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että Kuisma joutuu pitämään kulunsa vahinkonaan.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Ismo Kuisma on vaatinut, että aluehallintoviraston päätös tulee kumota ja hallintopakkohakemus hyväksyä hakemuksen mukaisena.

Perusteluinaan muutoksenhakija on esittänyt, että aluehallintoviraston perusteluissaan esittämä väite, että voimalaitosyhtiö luvan haltijana on lakannut, on virheellinen. Vesistötoimikunnan päätöksessä 19.2.1947 ei ole kuin yksi luvan haltija, Korte-, Ruta- ja Nuutajärven laskuyhtiö (jäljempänä myös laskuyhtiö). Mainituksessa luvassa Honkolan tilan omistaja (jäljempänä myös Furuholm) on määrätty hoitamaan kustannuksellaan vesistön järjestely. Laskuyhtiö luvan haltijana on päävastuullinen ja Furuholm on luvan mukaan laskuyhtiön alihankkija.

Ei ole osoitettu, että Nokorin voimalaitosta olisi hoitanut voimalaitosyhtiö, joka myöhemmin olisi lakannut. Väite voimalaitosyhtiöstä on virheellinen, perusteeton ja toteen näyttämätön. Voimalaitosyhtiötä ei ole ollut. Voimalaitostoimintaa on harjoittanut Honkolan tilan omistaja yksityishenkilönä. Honkolan tilan on aikojen saatossa omistanut yksi henkilö kerrallaan. Omistaja oli 8.8.1945 J.R.G Furuholm, hänen jälkeensä Christine Furuholm ja tällä hetkellä Robert Furuholm. Honkolan tilan omistajalle on vahvistettu patoamisoikeus korkeimman oikeuden tuomiolla 13.3.1931. Ei ole osoitettu, että kyseiselle tuomiolle olisi haettu purkua tai oikeus olisi siirretty toiselle. Patoamisoikeus ja voimalaitostoiminta on näin kytketty kiinteistöön, jolla on aina omistaja. Näin ollen aluehallintoviraston väite voimalaitosyhtiöstä ja sen lakkaamisesta on perusteeton. Furuholm päättää itsenäisesti siitä, käyttääkö hänen omistamansa kiinteistö vesivoimaa. Laskuyhtiön saamassa vesilain mukaisessa luvassa vesistön järjestelyn toteutus, josta Furuholm on luvan mukaan vastuussa, ei edellytä vesivoiman hyötykäyttöä. Päätöksen perustelu olosuhteiden muutoksella on virheellinen ja perusteeton. Ei ole osoitettu, että intressit luontoarvoihin tai virkistyskäyttöön olisivat muuttuneet.

Maanomistajien vettymishaitat eivät ole intressi. Peruste on virheellinen. Peltojen kuivatustarve on edelleenkin olemassa, eikä se edellytä sitä, että vesivoimaa käytettäisiin Nokorinkoskessa. Pikemminkin on niin, että jos vesivoimaa ei käytetä, estettä järvenlaskusuunnitelman toteuttamiselle ei ole.

Aluehallintovirasto kytkee padon kunnossapitovastuun oikeuteen jatkaa padon hoitamista. Voimalaitospadon kunnossapitovastuulla ei ole yhteyttä vesilain mukaiseen lupaan. Aluehallintoviraston perustelu on virheellinen eikä se perustu lakiin.

Suojeluyhdistys ei voi jatkaa veden patoamista, koska vesilain mukaisen luvan mukaan vesistön järjestely on määrätty voimalaitoksen omistajan tehtäväksi eli Furuholmille. Laskuyhtiön kannan mukaan Furuholmilla ei ole oikeutta käyttää tehtävässä alihankkijaa. Oikeus veden patoamiseen ei voi perustua joidenkin tahojen hyväksyntään tai pyyntöihin, koska vesilain mukaan veden patoamiseen tarvitaan vesilain mukainen lupa. Aluehallintoviraston perustelu on virheellinen ja ei perustu lakiin. Tässä tapauksessa mainittujen tahojen hyväksyntää ei myöskään ole osoitettu.

Suojeluyhdistys on hallintopakkohakemukseen antamassaan vastineessa 19.3.2017 viitannut vastineen liitteenä olevaan yhdistyksen ja Honkolan kartanon väliseen sopimukseen. Sopimuksen allekirjoittaja on Mathias Furuholm, Honkolan kartano. Mikäli Honkolan kartano on yksityinen elinkeinoharjoittaja, sillä ei ole asiassa mitään oikeudellista asemaa. Mikäli Honkolan kartano viittaa suureen Honkolan tilaan 887-408-1-271, tilan omisti tuolloin Christine

Furuhjelm. Ei ole osoitettu, että Mathias Furuhjelmilla on ollut oikeus tehdä sopimuksia luonnollisen henkilön Christine Furuhjelmin puolesta. Tämän perusteella voidaan todeta, että mitään sopimusta ei ole ollut suojeluyhdistyksen ja Honkolan tilan omistajan välillä padon hoidosta. Sanomattakin on selvää, että olematonta sopimusta ei tarvitse kirjallisesti irtisanoa.

Aluehallintoviraston väite laskuyhtiön, valvontaviranomaisen ja padon omistajan suostumuksesta on perusteeton ja kaikilta osin toteen näyttämätön. Asia on selvitetty laskuyhtiön palautteessa 17.7.2017. Laskuyhtiö ilmoitti Furuhjelmille 14.3.2017 teettävänsä vesistön järjestelyn tilapäisesti toisella alihankkijalla. Suojeluyhdistyksen puheenjohtaja on 10.4.2017 ja 11.4.2017 ELY-keskuksen virkamiesten myötävaikutuksella kieltäytynyt antamasta patoluukkujen avaimia laskuyhtiölle. Näin menetellen suojeluyhdistys ja ELY-keskus ovat estäneet vesilain mukaisen luvan mukaisen järvenlaskusuunnitelman toteutuksen. Laskuyhtiö jätti asiasta ympäristöministeriöön hallintokantelun 8.5.2017. Tapahtumien perusteella ei voi olla mahdollista, että laskuyhtiö olisi hyväksynyt suojeluyhdistyksen padon hoitajaksi aktiivisesti tai hiljaisesti. Valvontaviranomaisen päätöstä asiasta ei ole esitetty. Virkamiehet kieltäytyvät vastaamaan kysymykseen suojeluyhdistyksestä padon hoitajana. Furuhjelm Honkolan tilan ja voimalaitoksen omistajana on sanoutunut irti vastuusta jo vuonna 2008, kuten hallintopakkohakemuksessa on osoitettu ja laskuyhtiön palautteesta käy ilmi. Furuhjelmille ei ole merkitystä sillä, kuka vettä tällä hetkellä juoksuuttaa, kunhan työstä ei tarvitse maksaa, kuten Furuhjelmin vastauksesta käy ilmi. Väite hänen suostumuksestaan on perusteeton ja toteen näyttämätön.

Veden patoamiselle Nokorinkoskessa ei vuoden 2008 jälkeen ole ollut lakiin perustuvaa tarvetta, koska valvontaviranomainen ei katsonut vesilain säännösten nojalla olevan tarvetta puuttua Furuhjelmin kieltäytymiseen padon hoidosta. Valvontaviranomainen olisi voinut panna vireille hallintopakkohakemuksen ja lisäksi pyytää esimerkiksi suojeluyhdistystä hoitamaan asian käsittelyn ajaksi patoamistehtävää. Koska valvova viranomainen ei ole vesilain mukaisia keinoja käyttäen edennyt, niin tarvetta veden patoamiselle Nokorinkoskessa ei vesilain perusteella ole. Suojeluyhdistys patoaa vettä nyt vesilain vastaisesti Nokorinkoskessa.

Kuten edellä on selvitetty Honkolan tilan omistaja patoamisoikeuden haltijana ja voimalaitoksen omistajana on edelleenkin olemassa. Kuisma ei ole koskaan katsonut, että Honkolan kartano, y-tunnus 2735183-9, olisi luvan mukaisessa vastuussa veden juoksutuksesta. Kuisma on katsonut, että Honkolan tilan 887-408-1-271 omistaja on asiasta vastuussa. Koska valvontaviranomainen on vesilain mukaisella toiminnallaan osoittanut, että mitään tarvetta padota vettä Nokorinkoskessa ei nykyisin enää ole, tällä aluehallintoviraston virheellisellä ja perusteettomalla väitteellä sinänsä ei ole merkitystä. Yhdistyksellä ei ole asiassa mitään oikeudellista asemaa.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Korte-, Ruta- ja Nuutajärven laskuyhtiö on antamassaan vastineessa esittänyt, että asiassa olisi tullut kuulla aluehallintoviraston käsittelyssä laskuyhtiötä, koska laskuyhtiö on vesilain mukaisen luvan haltija ja asianomistaja. Laskuyhtiö yhtyy täysin Kuisman valituksessa esitettyyn. Laskuyhtiö toteaa lisäksi, että laskuyhtiöllä, jonka tavoite on rantamaiden osittainen kuivatus Nokorinpadon

yläpuolella ei ole eikä ole koskaan ollut tarvetta padota vettä Nokorinkoskessa. Vain ja ainoastaan Honkolan tilan omistajalla on ollut tarve padota vettä vesivoiman käyttöä varten. Honkolan tilan omistajalla on edelleenkin patoamisoi-keus ja voimalaitosrakenteet oikeuksineen, vastuineen ja velvollisuuksineen. Voimalaitosyhtiötä ei ole ollut.

Vesistötoimikunnan päätös 19.2.1947 on laskuyhtiön lupa maan kuivattamiseksi, joten se on lupa vesistön järjestelyyn. Järvenlaskuluvassa Honkolan tilan omistaja on laskuyhtiön alihankkija suorittaessaan vastiketta vastaan vesistön järjestelyn omistamastaan voimalaitospadosta. Laskuyhtiöllä on siviilioikeudellinen sopimus Honkolan tilan omistajan kanssa vesistön järjestelyn toteutuksesta. Sopimus on kirjattu 19.2.1947 annettuun vesistötoimikunnan päätökseen. Sopimus ei ole siirtokelpoinen, eikä Honkolan tilan omistajalla ole oikeutta käyttää järjestelyn toteutuksessa alihankkijaa. Samaan aikaan ei voi olla voimassa toista vesilupaann kirjattua sopimusta loukkaavaa sopimusta, joka koskee vesistön järjestelyn toteutusta, joten valituksenalaisessa päätöksessä mainitulla yhdistyksellä ei voi olla minkäänlaista sopimusta vesistön järjestelyn toteutuksesta.

Laskuyhtiöltä ei ole kysytty suostumusta siihen, että valituksessa mainittu yhdistys hoitaa vesistön järjestelyä. Laskuyhtiö ei ole myöskään hyväksynyt yhdistystä padon hoitajaksi. Laskuyhtiö ei ole, eikä koskaan ole ollut valituksessa mainitun yhdistyksen jäsen. Yhdistys hoitaa Nokorin patoa vastoin laskuyhtiön ja Honkolan tilan omistajan välistä sopimusta ja vastoin voimassa olevaa vesilain mukaista lupaa. Yhdistys patoaa vettä omien tarkoituksensa mukaisesti ELY-keskuksen myötävaikutuksella välittämättä järvenlaskusuunnitelman toteutuksesta ja lupaehtojen määräämästä kevätalennuksesta.

Siviilioikeudellista sopimusta ei hallinnollisella päätöksellä voida ohittaa. Hallinnollisen päätöksen osalta veden patoaminen Nokorinkoskessa ei ole enää välttämätöntä, koska valvova viranomainen on katsonut jo vuonna 2008, jättämällä hallintopakkoehakemuksen tekemättä huolimatta Honkolan tilan omistajan luparikkomuksesta, että veden vapaasta virtaamisesta Nokorin koskessa ei aiheudu haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Urpjalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ilmoittanut, että se ei jätä vastinetta valituksesta.

Pirkanmaan ELY-keskus on antamassaan vastineessa esittänyt, että Kuisma on tuonut ilmi valituskirjelmässään uutena asiana, että laskuyhtiö on jättänyt ympäristöministeriöön hallintokantelun 8.5.2017. Asiassa on saatu vastaus 20.6.2018. Ministeriön mukaan Pirkanmaan ELY-keskuksen toiminnassa ei tutkittujen asiakirjojen perusteella ole havaittavissa moitittavaa vesilain, vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain eikä luonnonsuojelun näkökulmista. Ministeriö on käsitellyt vastauksessaan myös asiaan liittyviä vastakkaisia näkemyksiä ja intressejä. Muilta osin ELY-keskus on viitannut aiemmin asiassa lausumaansa.

Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry on antamassaan vastineessa esittänyt, että aluehallintoviraston päätöstä ei muuteta. Ismo Kuisman valitus ei tuo mitään uutta lisäarvoa hänen aiempiin hakemuksiinsa ja valituksiinsa. *Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto* on valituksen johdosta antamassaan

lausunnossa esittänyt, että aluehallintovirasto viittaa päätökseensä ja sen perusteluihin ja toteaa lisäksi valituksesta ja sen perusteluista seuraavaa:

Aluehallintoviraston päätöksen perusteluissa on todettu, että voimalaitosyhtiötä ei enää ole. Oikeampaa olisi ollut todeta, ettei vesivoimalaitosta enää ole.

Aluehallintovirasto jättää hallinto-oikeuden harkittavaksi, mikä merkitys vesivoimalaitoksen toiminnan loppumisella mahdollisesti on padon hoitovelvollisuuden kannalta ja asian ratkaisuun. Lisäksi on huomattava, ettei laskuyhtiö tai padon omistaja ole vaatinut suojeluyhdistystä lopettamaan toimintaansa padolla. Niillä yhdessä tai jommallakummalla niistä on kuitenkin vastuu padosta.

Veden juoksumus niin, että kaikki osapuolet olisivat siihen tyytyväisiä, lienee mahdotonta nykytilanteessa. Nykyisissä olosuhteissa suojeluyhdistyksen ei voida katsoa toimivan vesilain vastaisesti.

Robert Furuhjelm on antamassaan vastineessa esittänyt, että toisin kuin Kuisman valituksessa väitetään, Furuhjelmia ei ole määrätty hoitamaan kustannuksellaan vesistön järjestelyä. Furuhjelm ei ole, eikä ole koskaan ollut, laskuyhtiön alihankkija eikä hän ole yksityishenkilönä harjoittanut voimalaitostoimintaa. Kyseessä oleva Nokorinkosken pato ei myöskään sijaitse hänen omistamallaan alueella, vaan yhteisellä vesialueella.

Sopimuksilla voidaan sopia ainoastaan osapuolia velvoittavasti. Sopimuksella ei voida asettaa velvoitteita kolmansia kohtaan. Vaikka Furuhjelmin sukulainen olisi vuosikymmeniä sitten silloisena Honkolan kartanon kiinteistön omistajana solminut sopimuksen Nokorinkosken patoon, voimalaitokseen tai laskuyhtiöön liittyen, ei Furuhjelmista tule tällaisen sopimuksen osapuolta. Näin ollen Furuhjelm ei ole minkään asiaa koskevan siviilioikeudellisen sopimuksen osapuoli.

Myöskään Kuisman viittaamilla vanhoilla korkeimman oikeuden, vesistötoimikunnan tai muiden toimielimien päätöksillä taikka muilla asiakirjoilla ei ole mitään Furuhjelmia velvoittavaa vaikutusta tai muutoinkaan merkitystä tässä asiassa.

Honkolan kartano ei ole oikeushenkilö eikä kartanoon voida siten kohdistaa oikeuksia tai velvollisuuksia. Kartanon omistajuuteen itsessään ei myöskään ilman erillistä sopimusta voida sitovasti liittää omistajaa velvoittavia sitoumuksia. Näin ollen Kuisman käsitys Honkolan kartanoon liitetyistä velvollisuuksista on virheellinen ja perusteeton.

Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan veden vapaa virtaaminen nykytilassa olevasta Nokorinkoskesta loukkaisi yleistä etua. Vapaasta virtaamisesta aiheutuvat vaikutukset olisivat alueen järvien vesihoidon tavoitteiden ja Kortejärven Natura-alueen suojelutavoitteiden ja yleisen edun vastainen. Furuhjelm yhtyy Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemykseen vapaasta veden virtaamisesta syntyvistä haitoista ja käsitykseen yleisestä edusta. Näin ollen aluehallintoviraston asiaa koskeva päätös tulee jättää voimaan ja Kuisman valitus tulee hylätä.

Lisäksi Ismo Kuisma tulee hallintolainkäyttölain 13 luvun 74 §:n mukaisesti

velvoittaa korvaamaan Furuhelmien oikeudenkäyntikulut tässä asiassa 1 860 eurolla (sis. alv 24 %), koska Kuisma on esittänyt asiassa selvästi perusteettomia vaatimuksia Furuhelmia kohtaan ja olisi kohtuutonta, että Furuhelm joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry on valituksen sekä valituksen johdosta annettujen lausunnon, vastineiden ja ilmoituksen johdosta antamassaan vastineessa esittänyt, että Kuisman valitus ei tuo olennaisesti uutta tietoa jo esitettyihin Kuisman hallintopakkohakemukseen ja aluehallintoviraston päätöksen perusteluihin. Valitus on hylättävä. Kuisma tuntuu pitävän näkemyksiään automaattisesti myös laskuyhtiön kantana. Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys on jatkanut Nokorin padon hoitamista vastineessaan aluehallintovirastolle 19.3.2017 esitetyin perustein. Ympäristölupavirasto katsoi päätöksessään (Dnro LSY-2004-Y-232) 13.12.2006, etteivät laskusuunnitelmassa mainitut tulevat vedenkorkeudet ole sitovia, vaan ennusteita ja luonteeltaan tavoitteellisia. Vaasan hallinto-oikeus yhtyi näkemykseen päätöksessään 12.10.2007 Dnro 00548/07/5211. Patoa on hoidettu samojen periaatteiden mukaisesti jo 25 vuotta. Käytäntö on ollut lähellä Vesmannin suunnitelmaa vuodelta 2006. Ihmisillä, jotka ovat tänä aikana hankkineet rantatontin, on ollut syytä olettaa, että tämä korkeus on ”oikea” ja pysyvä. Rantarakenteet, kuten laiturit on myös rakennettu nykyiselle vedenkorkeudelle.

Mikäli Nokorin padolla annetaan veden virrata vapaasti, kuten Kuisma edellyttää, se aiheuttaa yläpuoliselle vesistölle vakavan ja pysyvän haitan. Nokorin padon kynnyshkorkeus on vain 16,18 m, eli vesi Kortejärvessä voisi vähävetisenä aikana laskea niin alas, että järvi melkein kuivuisi. Vuoden aikana tapahtuva suuri vedenpinnan ja virtauksen vaihtelu aiheuttaisi myös Nokorin padon alapuolella vakavan eroosioriskin jokipenkoissa. Vesistön luontoarvot ja monimuotoinen käyttö heikentyisivät. Se olisi vastoin yleistä etua.

Naturaverkoston kuuluva Kortejärvi on tunnettu lintujärvi. Rutajärvi tunnetaan hyvänä kuhavetenä ja sen rannalla on mm. Urjalan leirintäalue. Nuutajärvi on erämaaluonteinen kulttuuriympäristö. Vesistöalueen noin 450 ranta-asukkaan virkistysmahdollisuudet heikentyisivät. Kortejärvi lintujärvenä kasvaisi umpeen samoin kuin Nuutajärven molemmat päät ja Rutajärven matalat lahdet. Kortejärvi kuuluu Natura 2000-ohjelmaan lintuvesidirektiivin mukaisena alueena. Alueen linnustoarvoihin heikentävästi vaikuttavat toimet on kielletty. Kortejärvi voi jäätyä pohjaa myöten ja vesialue supistuu.

Nykyinen Nokorinkosken pato on huonossa kunnossa ja sen hoitaminen on työlästä. Se pitäisi joko korjata tai korvata uudella rakenteella. Suojeluyhdistys on kannattanut pohjapadon, patojen, rakentamista. Vesistön juoksutuksen lupaehdot eivät enää vastaa nykypäivää luonnonolosuhteiden eivätkä vesistön muuttuneen, monimuotoisen käytön osalta. Lupaehdot tulisi uusida.

Pirkanmaan ELY-keskus on käynnistämässä monimuotoista hanketta, missä tehdään vaihtoehtotarkastelu Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven järviketjulle. Myös Urjalan kunta on päättänyt osallistua hankkeen kustannuksiin.

Ismo Kuisma on antanut vastaselityksen ja vaatinut, että suojeluyhdistys veloitetaan korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa. Hakemuksessa yksilöidyn 1 244,07 euron lisäksi muut oikeudenkäyntikulut ovat 4 320 euroa. Perustelunaan *Kuisma* on esittänyt, että hallintopakkohakemus on perusteltu, koska hänelle aiheutuu vesilain vastaisesta toiminnasta huomattavaa haittaa. Siksi olisi kohtuutonta, jos *Kuisma* joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulut vahinkonaan.

Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry on toimittanut hallinto-oikeuteen lisäselvityksenä *Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven säännöstelyjen kehittämisen luontovaikutusten arviointi-raportin*.

Ismo Kuisma on toimittanut hallinto-oikeudelle lisäselvitystä.

Merkintä

Hallinto-oikeus on tänään 8.2.2022 antanut ratkaisun nro 22/0010/1 Nokorinkosken padon juoksutusten hoitoa ja padon kunnossapitoa koskevassa asiassa (dnro 00885/18/5201).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Pääasiasratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Vesilain 14 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan, jos joku rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, lupaviranomainen voi:

- 1) kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa;
- 3) määrätä hänet oikaisemaan sen, mitä säännösten tai määräysten vastaisesti on tehty.

Vesilain (587/2011) 19 luvun 6 §:n mukaan lain 14 luvun säännöksiä valvonnasta ja hallintopakosta sovelletaan myös niihin vesitaloushankkeisiin, joille on myönnetty lupa tai oikeus tai jotka on aloitettu ennen mainitun lain voimaantuloa.

Edellä mainittu siirtymäsäännös tarkoittaa, että ennen uuden vesilain voimaantuloa tehtyä tekoa arvioidaan vanhan vesilain tai sitä edeltävän lainsäädännön mukaan, mutta mahdolliset velvoitteet loukkauksista määrätään uuden vesilain hallintopakkosäännösten mukaisesti.

Asiassa saatu selvitys

Vesistötoimikunta on 19.2.1947 antanut päätöksen Kortejärven, Rutajärven ja Nuutajärven laskemisesta. Vesistötoimikunta on myöntänyt perustetulle järvenlaskuyhtiölle luvan laskea Urjalan pitäjässä sijaitsevia Kortejärveä, Ruta-

järveä ja Nuutajärveä sekä perata Honkolanjokea, Urjalanjokea ja Nuutajokea siten, kuin Helsingin piirin maanviljelysinisinööri A.H. Schroderuksen laatimassa elokuun 21 päivänä 1943 allekirjoitetussa suunnitelmassa on ehdotettu sekä noudattaen paitsi vesioikeuslain säännöksiä lisäksi päätöksessä asetettuja lupaehtoja. Päätöksen lupaehdossa 2 on määrätty veden juoksutuksesta ja Kortejärven vedenpinnasta sekä veden juoksutuksen toimittamisesta.

Kyseistä lupaehtoa 2 on selvennetty Länsi-Suomen vesioikeuden 29.8.1983 antamalla päätöksellä nro 51/1983 A ja voimassa oleva lupaehto kuuluu seuraavasti: ”2) Veden juoksutus toimitetaan Nokorinkosken padosta laitoksen omistajan toimesta ja kustannuksella laskusuunnitelman mukaisesti ottaen huomioon seuraavat säännöstelymääräykset: Kortejärven vedenpinta lasketaan talvella huhtikuun 1 päivään mennessä korkeuteen 16,50 m ja pidetään siinä kevätulamisen alkuun saakka. Tämän jälkeen pidetään vedenpinta padolla padotuskorkeudessa 16,98 m tai sitä alempana ja vettä juoksutetaan niin paljon, että vesiväylässä on uiton aikana uitolle riittävä vesimäärä ja että siinä muulloin juoksutetaan vuorokaudessa vähintään keskimäärin 0,2 m³/sek. Vedenpintaa ei Kortejärven padolla lasketa alle korkeuden 16,85 m seitsemän viikon kuluessa jäiden järvistä lähdettyä eikä kasvukauden aikana lainkaan korkeutta 16,60 m alemmaksi.

Nokorinkosken padon hoitajan on ilmoitettava suurista juoksutuksen muutoksista Taipaleenkosken padon hoitajalle.”

Nokorinkosken padon laitos kuuluu Honkolan kiinteistöön. Suostumuksen juoksutuksen hoitamiseen Nokorinkosken padolla on antanut 8.8.1945 silloinen Honkolan kiinteistön omistaja J.R.G. Furuhjelm. Honkolan kiinteistön omistaja on 1.6. 1993 lähtien valtuuttanut Rutajärvi-toimikunnan ja sitä seuranneen Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry:n hoitamaan puolestaan Nokorinkosken padon juoksutusta. Honkolan kiinteistön omistaja on vuonna 2008 katsonut, että sillä ei ole vastuuta juoksutuksen järjestämisestä. Suojeluyhdistys on jatkanut juoksutusten hoitamista myös tämän jälkeen epäselvästä vastuutilanteesta huolimatta.

Oikeudellinen arviointi

Ottaen huomioon, että Korte-, Ruta- ja Nuutajärven laskuyhtiö on antanut vastineen asiassa hallinto-oikeudessa, aluehallintoviraston päätöstä ei ole syytä kumota sillä perusteella, että laskuyhtiötä ei ole kuultu aluehallintoviraston käsitelyssä.

Asiassa on ratkaistavana se, onko Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry rikkonut vesilakia tai Kortejärven, Rutajärven ja Nuutajärven laskemisesta annettuja päätöksiä vesilain 14 luvun 4 §:n tarkoittamalla tavalla ja voidaanko siten Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry:lle asettaa kielto padota vettä Nokorinkoskessa.

Vedenjuoksutus Nokorinkosken padolta on suoritettava vesistötoimikunnan 19.2.1947 antaman päätöksen ja Länsi-Suomen vesioikeuden 29.8.1983 antamalla päätöksellä nro 51/1983 A selvennetyn lupaehdon 2 edellyttämällä tavalla.

Ottaen huomioon vesistötoimikunnan 19.2.1947 antama päätös, Länsi-Suomen vesioikeuden 29.8.1983 antamalla päätöksellä lupaehtoon 2 tehty selvennys sekä hallinto-oikeuden tänään 8.2.2022 nro 22/0010/1 antama ratkaisu asiassa dnro 00885/18/5201, Honkolan kiinteistön omistaja on Nokorin vesilaitoksen rakenteiden omistajana vastuussa veden juoksutuksen järjestämisestä Nokorinkosken padolla noudattaen edellä mainittuja vesistötoimikunnan ja vesioikeuden päätöksissä asetettuja lupaehtoja. Honkolan kiinteistön omistajalla on oikeus sopia padon säädön käytännön hoidosta kolmannen osapuolen kanssa. Tällainen sopimus on laadittu Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry:n kanssa. Hallinto-oikeus katsoo, että oikeudellisesti epäselvässä tilanteessa, jossa suojeluyhdistys on vahinkojen ehkäisemiseksi jatkanut juoksutusten säätöä vakiintuneen juoksutuskäytännön mukaisesti Nokorinkosken padolla vastuupäselvyyksistä huolimatta, yhdistyksen ei voida katsoa toimineen asiassa vesilain säädösten vastaisesti. Suojeluyhdistykselle ei näin ollen voida asettaa vesilain 14 luvun 4 §:n mukaista kieltoa tai määräystä ja valitus on siten hylättävä.

Oikeudenkäyntikuluja koskeva ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää Ismo Kuisman vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta hallinto-oikeudessa ja kulujen korvaamisesta aluehallintovirastossa.

Hallinto-oikeus hylkää Robert Furuhjelmin vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta hallinto-oikeudessa.

Perustelut

Vesilain 14 luvun 5 §:n 3 momentin (2011/587) mukaan hallintopakkoasian käsittelystä asianosaiselle aiheutuneiden kulujen korvaamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallintolainkäyttölain 74 §:n 1 momentin (1996/586) mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Hallinto-oikeus katsoo, ettei annettu ratkaisu ja sen perustelut huomioon ottaen ole kohtuutonta, että Kuisma ja Furuhjelm joutuvat pitämään oikeudenkäyntikulunsa hallinto-oikeudessa ja Kuisma kulunsa aluehallintovirastossa vahinkonaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Vesilain 15 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusosoitus on liitteenä Hall (01.20).

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Raija Uusi-Niemi ja Pertti Piippo sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Susanna Airiola. Asian on esitellyt Susanna Airiola.

Raija Uusi-Niemi

Susanna Airiola

Pertti Piippo

Toimituskirjan antaja:

Inkeri Eriksson
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu

Ismo Kuisma
oikeudenkäyntimaksu 250 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry/Jouko Kokko

Robert Furuhjelm/Asianajaja Markus Engberg
Asianajotoimisto Hästö & Co

Korte-, Ruta- ja Nuutajärven laskuyhtiö/Ismo Kuisma

Urjalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisesti

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

IE

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen tai sähköisen viestin saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)

- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>